

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **P. K.**
zastoupený Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem
sídlem Rooseveltova 49/16, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby ČR**
sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2021, č. j. VS-198155-9/ČJ-2020-80000L-51ODV, ve věcech služebního poměru

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí ředitele Věznice Opava ve věci služebního poměru ze dne 18. 6. 2020 č. j. VS-36069-55/ČJ-2018-8032PR, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek, tedy odečitatelných přestávek ve službě dle § 60 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), za dobu od 13. 3. 2015 do 13. 3. 2018.

2. Podstatou žaloby je názor žalobce, že po dobu jeho výkonu funkce inspektora dozorčí služby ve Věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava (dále jen „věznice Opava“) nebylo dodržováno ustanovení § 60 zákona o služebním poměru a v počtu sloužících příslušníků to ani nebylo možné. Žalobci tak byly z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek, aniž by je bylo možno čerpat. V příslušné interní normě (seznamu dozorčích stanovišť) není ani stanovena možnost stanoviště opustit, ani možnost střídání na stanovištích obsazených po 24 hodin. Skutečnost, že ke střídání nedochází, plyne i z denních rozkazů.
3. Žalobce zdůrazňuje, že vykonává činnost ve smyslu zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vězeňské službě“) a nevztahují se na něj běžné pracovněprávní předpisy. Žalobce je zařazen na pozici inspektora dozorčí služby na oddělení výkonu trestu, jeho pozice je nezastupitelná, hlavní náplní je řízení činnosti dalších dozorců. Jeho služba je vykonávána bez jakéhokoli střídání na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, v denním rozkaze ani žádný střídající příslušník není uveden. Všichni příslušníci jsou zařazeni na konkrétní dozorčí stanoviště a tato nemohou podle čl. 85 nařízení generálního ředitele č. 5/2016 opustit.
4. Ačkoliv jsou stanoviště v oddělení výkonu trestu rozdělena na pevná a pohyblivá, žalovaný nesprávně dospěl k závěru, že pohyblivé stanoviště může příslušník strážní služby opustit za účelem čerpání přestávky. S opouštěním stanovišť nepočítá rozpis dozorčích stanovišť ani jiná směrnice. V případě mimořádných událostí by však toto dopadlo negativně na příslušníka, který je na stanoviště velen. Pokud dozorce stanoviště opouští z důvodu plnění dalších úkolů (dozor při vycházkách, vydávání stravy apod.), musí být neustále prostřednictvím radiostanice ve spojení s dalšími příslušníky, inspektorem dozorčí služby a operačním střediskem.
5. Dále žalobce poukazuje na rozpor v argumentaci žalovaného, kdy tento v odst. 13 napadeného rozhodnutí tvrdí, že žalobce na své pozici organizuje přestávky dozorců tak, aby nebyla narušena bezpečnost a chod věznice, dále však uvádí, že dozorce na jednom stanovišti zastupuje jiného na druhém stanovišti. Dochází tak k velení dozorců na stanoviště duplicitně. Pokud mají takový závěr potvrdit provedené a dále v textu uvedené výsledky dalších dozorců, podle žalobce se tím pouze prokazují zásadní narušení bezpečnostních opatření a norem. Tito dozorce se svými výpověďmi pak pouze snaží zavděčit nadřízeným a měli by doložit, jakým předpisem je povoleno duplicitní obsazování dozorčích stanovišť.
6. Nesprávný je také závěr žalovaného o tom, že předmětná dokumentace řešící služební činnosti se na příslušníka nevztahuje po dobu čerpání přestávek. Podle žalobce by to vedlo k chaosu, nebyl by po takovou dobu vykonáván dozor nad odsouzenými. Pomíjí se tím skutečnost, že se jedná o věznici s výkonem trestu s ostrahou, kde se vězni pohybují zásadně pod dohledem příslušníka.
7. Podle žalobce pak bylo výsledkem dalších příslušníků prokázáno, že ani během stravování není možno odkládat služební výstroj a ani v jediném případě netrvá doba stravování po dobu stanovenou v § 60 zákona o služebním poměru. Odchod z dozorčího stanoviště se neeviduje a pouze se nahlašuje žalobci jako inspektorovi dozorčí služby. Taktéž jsou příslušníci povinni v případě mimořádné události okamžitě ukončit stravování a zasáhnout, a to bez ohledu na to, zda mají přestávku, či nikoliv, neboť tato povinnost jim je uložena zákonem.

8. Žalobce také nesouhlasí s tím, že doba přesunu z objektu věznice Olomoucká do objektu věznice Krnovská, kde je jídelna, je dobou odpočinku a také nedochází k žádnému formálnímu přerušení služby. Žalobce tak nemohl trávit přestávku na jídlo a odpočinek dle svého uvážení a v náležité časové výměře. To platí i pro situace, kdy žalobce konzumuje vlastní stravu na pracovišti, nejen pro situace, kdy konzumuje stravu v jídelně. Pokud jsou do přílohy denního rozkazu zapisovány přestávky, žalobce tvrdí, že zápisy jsou na příkaz a jsou fiktivní.
9. Žalobce pak odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2015 sp. zn. 8 Ad 13/2011, který se týká přestávek příslušníků Policie ČR na operačním středisku, kde tito nemohli středisko opustit ani během přestávky a v případě potřeby museli okamžitě jednat. Závěry v rozsudku uvedené podle žalobce přesně kopírují jeho situaci.
10. Napadené rozhodnutí se pak zabývá pouze problematikou stravování, a nikoliv již odpočinkem, přitom § 60 služebního zákona uvádí obě jednání. Napadené rozhodnutí se tak nevěnuje tomu, kde a jak má žalobce zbytek přestávky čerpat.
11. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout, neboť v řízení bylo dostatečně prokázáno, že charakter služby vykonávané žalobcem umožňuje službu přerušit a čerpat přestávku podle svého uvážení a s přihlédnutím k charakteru služebního prostředí. Všemi námitkami žalobce se žalovaný zabýval v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření žalovaného. Žalovaný dále shrnul systematiku pracoviště žalobce včetně úkolů připadajících žalobci v rámci jeho služebního zařízení. Uvedl, že na pracovišti jsou toliko pohyblivá stanoviště, kde se nepředpokládá permanentní přítomnost na stanoviště veleného příslušníka. S čerpáním přestávky počítá vždy denní rozkaz, a to tak, aby nebyl zasažen chod věznice. Naopak do rozpisu dozorčích stanovišť (obecně do všech podzákonných norem věznice Opava) se pravidla ohledně přestávek nezapisují, vyplývají totiž ze zákona, jejich čerpání tak nemůže být v rozporu s rozpisem. Opuštění stanoviště k čerpání přestávky není zakázáno, je toliko podmíněno souhlasem nadřízeného, nadto „opouštění“ pohyblivého stanoviště během výkonu služby se přímo předpokládá. Faktické čerpání přestávek dozorců je koordinováno inspektorem dozorčí služby (tedy žalobcem samotným) v souladu s denním rozvrhem tak, aby byl chod věznice zajištěn, a příslušník čerpající přestávku je zastupován jiným příslušníkem z nejbližšího stanoviště. Proto se tato skutečnost ani nezapisovala v Knize předání a převzetí služby. Nejedná se totiž o předávání služby srovnatelné s předáváním při konci směny příslušníka. V řízení bylo prokázáno, že žalobce sám chodil na obědy do objektu Olomoucká, skutečnost, zda při tom měl radiostanici, není relevantní (k tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu - dále jen „NSS“ - ze dne 7. 5. 2020 č. j. 9 As 40/2020-78), taktéž není relevantní argument iniciační povinnosti podle § 7 zákona o vězeňské službě (k tomu žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 7. 2018 sp. zn. 65 Ad 9/2017-53). K povinnosti být ve spojení s ostatními příslušníky žalovaný uvedl, že tato je platná v případě výkonu služby a pohybu v areálu věznice, nikoliv v době čerpání přestávky. Ke způsobu čerpání přestávky žalovaný uvedl, že tento je ponechán na vůli žalobce, a to včetně čerpání přestávky ve své kanceláři, kde se pak situace žalobce v případě vyrušení při čerpání přestávky neliší od jakéhokoliv jiného zaměstnance v ČR. Není také pravdou, že přestávky jsou zapisovány zcela fiktivně. Pokud nastane taková situace, kdy přestávku čerpat nelze, zaznamená se to do přílohy denního rozkazu a příslušníkovi je stanovena jiná doba čerpání přestávky. Hlášení nemožnosti čerpat přestávky a podepisování jejich čerpání v příloze denního rozkazu je individuální odpovědností

každého příslušníka. Žalobcem odkazovaný rozsudek sp. zn. 8 Ad 13/2011 pak není přílehlavý, žalobci bylo umožněno opouštět pracoviště v době přestávky a nebylo mu nařízeno setrvat v jeho blízkosti. Podle žalovaného bylo dostatečně prokázáno, že žalobce může svou přestávku čerpat kde chce a jak chce, nemá povinnost být ustrojen ve služebním stejnokroji. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a vznesené námitky nejsou důvodné.

12. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci přitom rozhodl v souladu s § 51 s. ř. s. bez jednání.
13. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 15. 3. 2018 žádost o zaplacení odpracovaných hodin v souvislosti s § 60 zákona o služebním poměru za období od 13. 3. 2015 do 13. 3. 2018, které lze ve stručnosti shrnout tak, že podle žalobce u něj během jeho služby nedochází k čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, ale přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona. Ředitel věznice žádost zamítl rozhodnutím č. j. VS-36069-17/ČJ-2018-803220 ze dne 06. 11. 2018. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání. Generální ředitel Vězeňské služby České republiky pak svým rozhodnutím č. j. VS-14013-10/ČJ-2019-80000L-51ODV ze dne 19. 03. 2019 rozhodnutí ředitele věznice zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí, neboť ředitel věznice nepostupoval v souladu s § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru, tedy nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. Po doplnění dokazování vydal správní orgán I. stupně dne 18. 6. 2020 rozhodnutí č. j. VS-36069-55/ČJ-2018-8032PR, ve kterém žádost žalobce zamítl.
14. Předmětné rozhodnutí správního orgánu I. stupně je vystavěno především na rozpisech dozorcích stanovišť, kde žalobce sloužil (žalobce byl zařazen nejprve na oddělení výkonu trestu a poté na oddělení výkonu zabezpečovací detence), měsíčních směnových výkazech, denních rozkazech pro dny, kdy žalobce sloužil, vlastním vyjádření žalobce, výpovědích řady svědků, vyjádření vedoucího oddělení zabezpečovací detence a výpovědi vedoucího oddělení výkonu trestu, dokumentech - Povinnosti inspektorů dozorcí služby, dozorců oddělení výkonu trestu a oddělení zabezpečovací detence objektu Krnovská za příslušná období, výpisech elektronického evidenčního docházkového systému včetně všech průchodů, měsíčních směnových výkazech, přehledu srážek ze mzdy (kde jsou evidovány srážky z objednaných jídel), knih narušení signalizace a sběrných archů k hlásné službě a mimořádným událostem.
15. K odvolání žalobce žalovaný přezkoumal rozhodnutí správního orgánu I. stupně a se závěry v něm uvedenými se ztotožnil. Skutkový stav byl zjištěn v dostatečném rozsahu a bylo prokázáno, že charakter služby žalobce je přerušitelný za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Žalovaný připustil, že existují určitá omezení aktivit žalobce, avšak tato jsou důsledkem výkonu služby v režimovém prostředí a nejsou takového charakteru, aby znemožňovala čerpání plnohodnotné přestávky na jídlo a odpočinek. Z napadeného rozhodnutí se též podává, že žalobce byl příslušníkem Vězeňské služby ČR pouze do 28. 2. 2018. Navíc od 15. 3. 2015 do 17. 5. 2015 byl neschopen ke službě a od 18. 5. 2015 do 29. 5. 2015 čerpal dovolenou. Ve skutečnosti tedy v rozhodné době vykonával službu pouze od 1.

6. 2015 do 28. 2. 2018 a ne po dobu, pro kterou podal žádost. Žalovaný tak žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl.

16. Na úvod soud konstatuje že žaloba je obecná a žalobní námitky v ní uplatněné jsou toliko vyjádřením nesouhlasu s právními závěry učiněnými žalovaným v napadeném rozhodnutí, a nepřinášejí argumentaci, která by napadené rozhodnutí jakkoliv vyvracela. Nároky na obsahové vymezení žalobních bodů se přitom již v minulosti zabýval rozšířený senát NSS v rozsudku č.j. 2 Azs 92/2005-58 ze dne 20. 12. 2005, publikováno pod č. 835/2006 Sb. NSS, kde uvedl, že *„žalobce je též povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“* K naplnění těchto požadavků v žalobě došlo pouze v omezené míře.
17. Základní otázkou posuzovanou krajským soudem je, zda bylo žalobci v jím vymezeném období umožněno v průběhu výkonu služby čerpat přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, tedy zda tuto čerpanou přestávku nelze započíst do doby služby, či zda vykonával takovou službu, že její výkon nemohl být přerušen ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru, a proto mu vznikl nárok na proplacení doby, kterou měl v průběhu služby využít čerpáním přiměřené doby na jídlo a odpočinek.
18. Předmětný § 60 zákona o služebním poměru zní:
- (1) *Príslušník má nárok na **přestávku** ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny*
 - a) *do 9 hodin v rozsahu 30 minut,*
 - b) *nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.*
 - (2) *Přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.*
 - (3) *Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna **přiměřená doba** na jídlo a odpočinek.*
19. Jelikož byl požadavek příslušníků Vězeňské služby, k nimž patří i žalobce, na proplacení přestávek z hlediska nepřerušitelnosti služby již opakovaně posuzován NSS, krajský soud odkazuje na rozsudek NSS č.j. 1 As 272/2022-64 ze dne 14. 4. 2023, jenž danou problematiku shrnuje: *„Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu tak jednoznačně plyne, že pro posouzení, zda je příslušníkům poskytována řádná přestávka dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nebo je jim pouze umožněna přiměřená doba na stravu a oddech dle § 60 odst. 3 je klíčové posoudit možnost přerušitelnosti služby. Kasační soud dále dovodil, že i kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovaly, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Z judikatury dále plyne, že pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit právě situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává. Naopak podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici. Rozhodující je, zda jsou*

příslušníci po celou dobu služby, i v době, ve které mají čerpat přestávku, ve stavu trvalé ostražitosti a zda běžně dochází k aktivaci zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby stravy a odpočinku.“

20. Ze správního spisu (č. l. 16 až 21, kde jsou založeny rozpisy dozorčích stanovišť a dále č. l. 22 až 53, kde jsou povinnosti inspektorů dozorčí služby, dozorců oddělení výkonu trestu a oddělení zabezpečovací detence objektu Krnovská) a též z napadeného rozhodnutí se podává, že v objektu Krnovská, kde žalobce sloužil na pozici inspektora dozorčí služby, byla stanovena všechna stanoviště jako pohyblivá, což znamená, že není nezbytné, aby dozorce nebo inspektor dozorčí služby setrval na jednom konkrétním místě po dobu své služby neustále. Naproti tomu existují stanoviště pevná, kde přestávku čerpat nelze, avšak tato v objektu Krnovská Věznice Opava nejsou podle rozpisů dozorčích stanovišť zřízena. Z jednotlivých denních rozkazů pak lze přehledně zjistit, na kterou službu byl žalobce velen, na který konkrétní kalendářní den, denní/noční směnu, konkrétní dozorčí stanoviště, kdy má na tomto stanovišti být čerpána přestávka, a které ze stanovišť má žalobce zastupovat v případě, že žalobce čerpá přestávku. Denní rozkazy jsou pak v tabulce označené jako „*prokazatelné čerpání přestávky*“ v každém řádku pro jednotlivá stanoviště podepsány. Z elektronické evidence průchodů lze zjistit časy odchodů a příchodů, které obvykle alespoň přibližně korespondují s časem plánované přestávky a svým trváním též obvykle přesahují dobu 30 minut.
21. Podle denních rozkazů vykonává žalobce jako inspektor dozorčí služby svou službu na stanovišti č. 1. a během denní směny je jeho stanoviště zastupováno stanovišti č. 2 a 3 a během noční služby stanovištěm č. 1. Z denního rozkazu lze seznat, který konkrétní příslušník je na tato další stanoviště velen, a tedy i kdo konkrétně má žalobce zastupovat. Z výše uvedeného tak podle soudu logicky vyplývá možnost vzájemné zastupitelnosti dozorců a ta platí i pro pozici inspektora dozorčí služby. Denní rozkazy zjevně počítají s tím, že každý příslušník bude v určitý čas čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Žalobce netvrdí, ani se z ničeho nepodává, že by snad s denními rozkazy nebyl seznamován, a skutečnost, že tyto jsou v příloze denního rozkazu č. 1 – čerpání přestávek ve službě a vzájemná zastupitelnost vždy podepsány (právě v již zmíněné tabulce „*prokazatelné čerpání přestávky*“) vypovídá o opaku. Podle soudu je tak na celém pracovišti žalobce střídání pro účely přestávky na jídlo a odpočinek dostatečně organizačně zajištěno a dochází k němu. Tvrzení žalobce, že podle interní normy – rozpisu dozorčích stanovišť (žalobce jej nesprávně označuje jako seznam) není stanovena možnost stanoviště opustit, ani možnost střídání na stanovištích, je sice pravdivé, avšak uvádění těchto skutečností podle soudu v rozpisu dozorčích stanovišť nemá své místo, a zcela postačuje jejich vymezení v denním rozkazu. Názor žalobce, že rozpis dozorčích stanovišť je základní interní normou, podle soudu postrádá právní základ. Navazující tvrzení žalobce, že s touto normou nesmí být nic v rozporu, pak není relevantní. V tom, že interní rozpis dozorčích stanovišť nepopisuje žádné skutečnosti týkající se přestávek na jídlo a odpočinek a současně denní rozkaz tyto přestávky stanovuje, nelze podle soudu žádný rozpor spatřovat. Oba dokumenty se totiž zjevně věnují jiným, byť dílem souvisejícím skutečnostem. Soud k tomu dodává, že nikterak nezpochybnuje důležitost a vážnost funkce inspektora dozorčí služby, kterou žalobce vykonával, z veškerého provedeného dokazování v řízení před správními orgány však neplyne, že by žalobce vykonával službu, která je nepřerušitelná ve světle výše citované judikatury.

22. Žalobce také odkazuje na čl. 85 nařízení generálního ředitele č. 5/2016, podle kterého nesmí své stanoviště bez vystřídaní opustit. K tomu soud uvádí, že žalobce má zřejmě na mysli nařízení generálního ředitele vězeňské služby České republiky č. 5/2016, o zaměstnancích a příslušnících vězeňské služby české republiky zabezpečující výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody a výkon zabezpečovací detence. Zde se žalobce nejspíše dovolává ustanovení § 4 písm. c) NGR č. 5/2016, podle kterého *příslušník vězeňské služby zařazený k výkonu dozorčí služby na jednotlivých stanovištích nebo na vymezených úsecích při plnění dalších stanovených úkolů, jakož i při vystupování na veřejnosti je dále zejména povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí výkonem dozorčí služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán. Obdobné ustanovení bylo též v § 3 odst. 2 písm. c) NGR č. 21/2010.* Namísto tohoto citovaného ustanovení žalobce odkazuje na čl. 85 nařízení. Krajský soud dohledal, že touto námitkou má žalobce nejspíše na mysli odst. 85 rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, kde je toto ustanovení předmětného nařízení citováno, a který žalobce zřejmě v žalobě opomenul označit. Tento rozsudek zdejší soud vzal při svém rozhodování v úvahu stejně jako rozsudek NSS č. j. 8 As 248/2021-116 ze dne 30. 5. 2023, jímž byla zamítnuta kasační stížnost proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Praze. Narozdíl od skutkového stavu v těchto rozsudcích jsou v nyní napadeném rozhodnutí i přiloženém správním spise dostatečně srozumitelně a konkrétně vysvětleny a důkazy i svědeckými výpověďmi doloženy možnosti faktického čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníků Věznice Opava. Nadto předmětné ustanovení nařízení č. 5/2016 vysloveně připouští střídání a zjevně pojednává o povinnostech příslušníka vězeňské služby při výkonu služby, a nikoliv mimo ni, tedy např. v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Tento závěr je přitom obsažen i v napadeném rozhodnutí. Nadto předmětná žalobní námitka nebyla žalobcem nijak uplatněna ve správním řízení.
23. Pokud dále žalobce argumentuje hypotetickými mimořádnými situacemi, které by mohly vést k přerušení přestávky, soud konstatuje, že této otázce se již věnoval NSS, který dovodil, že podřazení přestávky na jídlo a odpočinek pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevyklučuje samo o sobě ani to, že v době přestávky trvala povinnost žalobců zasáhnout v případě zcela mimořádných událostí, jako je např. útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace měli u sebe radiopřijímač. Takovéto omezení příslušníka totiž spočívalo v jeho zákonné zakročovací povinnosti podle § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, která na ně však dopadá trvale, i mimo pracovní dobu: „*Příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.*“ (blíže rozsudek NSS č.j. 9 As 89/2021-65 ze dne 17. 8. 2022). Z napadeného rozhodnutí (str. 24) se pak podává, že v případě žalobce taková situace nikdy nenastala. Úvaha žalobce o tom, že v případě, že by přestávky na jídlo a odpočinek „skutečně“ čerpal, zavládne ve věznici chaos, neboť v takovém případě dozorčí službu nikdo nevykonává a odsouzení si po tuto dobu mohou provádět, co chtějí, je pak podle soudu zcela teoretická. V řízení bylo prokázáno, že

žalobce přestávky skutečně čerpal a soudu není známý jediný případ, kdy by ve Věznici Opava došlo k takové „situaci vlády chaosu“.

24. K další žalobní námitce, již je možné shrnout jako „znehodnocení přestávky nutností trávit ji ve služební výstroji a výzbroji“, pak krajský soud s odkazem na rozsudek NSS č. j. 2 As 347/2019-98 ze dne 29. 7. 2022 konstatuje, že tato skutečnost sama o sobě, i kdyby byla v řízení prokázána, nebyla by důvodem pro proplacení doby za přestávku. Zákon o služebním poměru bezpochyby počítá s tím, že součástí výkonu služby každého příslušníka je předepsané vybavení (výstroj, výzbroj), bez něhož nelze službu vykonávat. Přesto připouští službu, jejíž výkon může být přerušen za účelem čerpání přestávky. Je přitom zcela přirozené a logické, že k možnosti odložení výstroje a výzbroje a jejich uložení do skříňky příslušníci nepřistupují, neboť zákonem stanovená délka přestávky 30 minut obvykle téměř vylučuje využití účelu této přestávky (k jídlu a odpočinku), pokud by na počátku tohoto časového úseku příslušníci odkládali výstroj a výzbroj a na jejím konci se opět strojili a vyzbrojovali. NSS v posledně uvedeném rozsudku uvedl, že *„takový způsob čerpání (myšleno čerpání přestávek ve výstroji a s určitým vybavením) neznamena, že přestávka fakticky nebyla poskytnuta, neboť způsob trávení přestávek v práci je dán nejen vůlí příslušníka, ale i režimovými opatřeními, jichž je součástí.“* Žalobce přitom sám v řízení dne 17. 5. 2018 vypověděl (č. l. 215 spisu), že v případě přestávky v objektu Olomoucká u sebe neměl radiostanici. Tímto tvrzením pak podle soudu žalobce sám podstatně snižuje vážnost své námitky o povinnosti zakročit v případě mimořádné situace. S ohledem na obsah uplatněné žaloby pak soud považuje za zarážející, že ani v tomto vyjádření ze dne 17. 5. 2018 žalobce neuvedl jediný konkrétní den, kdy nemohl čerpat přestávku na jídlo, a taktéž je z něj zjevné, že si byl vědom, že nemá stanovenou povinnost čerpat přestávku v určitém místě.
25. Námitka, že dočasné duplicitní zastoupení po dobu přestávky na jídlo a odpočinek na pohyblivých stanovištích je v rozporu s vnitřními bezpečnostními předpisy, není důvodná. Předně je zcela obecná a není jasné, s jakými předpisy by zastupování mělo být v rozporu. Žalovaný se přitom touto problematikou zabýval zcela dostatečně. Tvrdí-li žalobce, že se v řízení vyslechnutí dozorcí svými výpověďmi snaží pouze zavděčit nadřízeným, jedná se o zcela nepodložené konstatování. Žalovaný i správní orgán I. stupně hodnotili svědecké výpovědi zcela dostatečně (v případě rozhodnutí žalovaného dokonce zcela vyčerpávajícím způsobem), tyto nejsou rozporné, a stvrzují skutečnosti vyplývající z denních rozkazů, elektronické evidence i dalších listin týkajících se organizace služeb. Rozhodně pak nelze se žalobcem souhlasit v tom, že by svědci měli v řízení cokoli dokládat. Bylo na žalobci, aby v řízení předložil takové důkazy, ze kterých plyne, že není možné kontrolovat dočasné a duplicitně dvě stanoviště, popřípadě důkazy, kterými by věrohodnost svědků byla vyvrácena. To žalobce neučinil ani ve správním řízení, ani nyní v řízení před soudem.
26. K námitce týkající se času přesunu mezi objekty Věznice Opava (objektu Krnovská, kde byl žalobce zařazen, a objektu Olomoucká, kde je služební jídelna) soud konstatuje, že tato byla již dostatečně vypořádána v napadeném rozhodnutí, žalobci byl na přesun mezi budovami ponechán čas navíc, a z elektronické evidence průchodů plyne, že žalobce této příležitosti využíval, mnohdy i v čase přesahujícím jednu hodinu. Tvrzení žalobce o tom, že zápisy jsou fiktivní a jsou činěny na příkaz, je pouhým konstatováním, žalobce k tomu nic nedokládá a z výpovědí vyslechnutých svědků se podává opak. Bez dalšího tuto námitku tak soud považuje za nedůvodnou. Z vyjádření vrchního komisaře oddělení výkonu zabezpečovací detence (č. l. 211 spisu) se podává, že žalobce měl možnost čerpat přestávku

v jiném čase, nebylo-li to z různých důvodů možné, a to poté, co takovou situaci nahlásil přímému nadřízenému. Podle spisu k takové situaci ani jednou nedošlo.

27. Za zcela nedůvodnou považuje soud námitku, že se žalovaný v rámci přestávek na jídlo a odpočinek zabýval pouze problematikou stravování. Nejedná se zjevně o dvě oddělené části přestávky a z ničeho neplyne, že by byl žalobce jakkoliv omezován v tom, jak a kde bude přestávku čerpat. Domáhá-li se žalobce vymezení konkrétního fyzického prostoru k čerpání přestávky, domáhá se podle soudu přesného opaku toho, co již dostatečně srozumitelně vysvětlil NSS v rozsudku ze dne 14. 5. 2015 č. j. 8 Ad 13/2011-53, kterého se žalobce sám dovolává, a dokonce konkrétně cituje k tomu relevantní pasáž rozsudku. Lapidárně řečeno, v nyní projednávané věci bylo nade vší pochybnost prokázáno, že žalobce může přestávku čerpat, kde chce, a taková volnost je zcela v souladu s požadavky zákona i judikatury.
28. Jak z výše uvedených důkazů obsažených ve správním spise, tak z vyjádření samotného žalobce, dle názoru krajského soudu jasně vyplývá skutečnost, že čas přestávky byl určován denním rozkazem, žalobce přestávky na jídlo a odpočinek skutečně čerpal a při jejich čerpání byl střídán s ohledem na potřebu zajištění řádného chodu věznice. V době trávení přestávky neměl žalobce jako střídaný příslušník odpovědnost za své stanoviště. Za pozornost podle soudu stojí také skutečnost, že žalobce nepoukazuje na žádnou individuální přestávku, jejíž proplacení bylo zamítnuto, a u které by konkrétně tvrdil, že během ní se od něj očekávala připravenost. Podle soudu se tak žalobce snaží povahu své služby nepřesně interpretovat tak, aby vyvolal dojem, že jeho služba je nepřetržitá a nepřerušitelná a dosáhl proplacení přestávek, na což však na základě všech výše popsanych skutečností zjevně nárok nemá.
29. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nezbylo krajskému soudu, než žalobu v plném rozsahu zamítnout jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 21. září 2023

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu